

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking in
uitvoering van het decreet van 15 juni 2018 betreffende de
bovenlokale cultuurwerking.**

1. INHOUDELIJK

1   Situering van de nota

Het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking, hierna genoemd: “het decreet”, bepaalt in artikel 8 dat de Vlaamse Regering voor 30 juni van het eerste volledige jaar van elke nieuwe legislatuur van het Vlaams Parlement, de beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking bekendmaakt.

In artikel 58 van de slotbepalingen wordt gesteld dat in afwijking van artikel 8 de Vlaamse Regering de beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking de eerste keer bekendmaakt voor 1 januari 2019. Deze worden bekendgemaakt via publiek raadpleegbare communicatiekanalen.

De beleidsprioriteiten zijn toetsstenen voor de bovenlokale cultuurprojecten, zoals bepaald wordt in artikel 19, 8° van het decreet. De minister en de beoordelingscommissie kunnen deze toetsstenen gebruiken bij de beoordeling van projecten.

De eerste bekendmaking voor 1 januari 2019 betreft de beleidsprioriteiten die zullen gelden voor drie projectrondes, met name de indienronde van 15.05.2019 (projecten die starten vanaf 01.01.2020 met een maximumlooptijd van 3 jaar), 15.11.2019 (projecten die starten vanaf 01.07.2020) en 15.05.2020 (projecten die starten vanaf 01.01.2021).

Een volgende bekendmaking van beleidsprioriteiten zal vervolgens gebeuren voor 30 juni 2020 voor de indienrondes vanaf 15 november 2020.

Deze nota bevat een voorstel van beslissing voor de beleidsprioriteiten in het kader van het decreet voor de periode van 1 januari 2019 tot 30 juni 2020.

2 Context

Het decreet heeft tot doel een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking uit te bouwen, te stimuleren en te optimaliseren en cultuurparticipatie te bevorderen en te versterken. Hiervoor focust het decreet op de ontwikkeling en verspreiding van praktijken van culturele organisaties die een werkend antwoord kunnen bieden op de bovenlokale context.

Het decreet schuift daarbij volgende principes naar voor: de ondersteuning en de stimulering van culturele sectoren en disciplines tot transversaliteit (kunsten, cultureel erfgoed, circuskunsten, sociaal-cultureel werk, amateurkunsten, jeugd, lokaal cultuurbeleid), de erkenning en de versterking van het verbindend karakter van het bovenlokale veld tussen lokale en Vlaamse, de aandacht voor regionale verschillen, het stimuleren van samenwerking met andere beleidsdomeinen en tot slot aandacht voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen.

Het decreet voorziet in drie subsidielijnen:

- projectsubsidies voor bovenlokale cultuurprojecten,
- werkingssubsidies voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;
- werkingssubsidies voor een steunpunt.

Voor de bovenlokale cultuurprojecten is bepaald dat de beoordeling steunt op een toetsing aan de principes van het decreet en, in navolging van diverse sectordecreten, moet een project ook voldoen aan minimaal twee functiecombinaties uit de lijst van vier: 'experimenteren en innoveren' - 'creëren en produceren' - 'spreiden en presenteren' - 'leren en participeren'.

Daarnaast is bepaald dat bij de beoordeling ook moet worden getoetst in welke mate een project uitvoering geeft aan de beleidsprioriteiten die het voorwerp zijn van deze nota.

Het voorstel van beleidsprioriteiten is het resultaat van een intens reflectiemoment met een aantal specialisten uit het werkveld¹. Uitgangspunt vormde het begrip 'cultuurspreiding' dat door recente beleidsmatige en maatschappelijke evoluties wordt uitgedaagd, maar niettemin het speerpunt blijft van een kwaliteitsvol cultuurbeleid.

3 Voorstel Beleidsprioriteiten

Vlaamse beleidsprioriteiten bovenlokale cultuurwerking voor de periode van 1 januari 2019 tot 30 juni 2020

De Vlaamse overheid wil met deze beleidsprioriteiten vanuit een stimulerend kader de culturele sectoren en het culturele veld drie prioritaire elementen aanreiken om mee aan de slag te gaan tijdens de eerste drie indienrondes van de projectsubsidies bovenlokale cultuurwerking. Deze prioriteiten zijn geen uitsluitende criteria. Elke geformuleerde prioriteit staat op zich. Wel kan vanuit elke prioriteit verbinding gemaakt worden naar de andere prioriteiten.

De maatschappelijke evoluties nopen het culturele veld in te spelen op de socio-demografische context. Hiervoor is samenwerking noodzakelijk. Gebruik makend van de eigenheid en de expertise in de sectoren, kan men door het aangaan van gerichte samenwerkingen vorm geven aan een integrale benadering, met aandacht voor de sociaal-demografische aspecten in de bovenlokale context

---

¹ Vergadering reflectiegroep op 9 november 2018, aanwezigen werkveld: Stefaan Gunst (adjunct-directeur vzw De Rand), Yves Rosseel (algemeen directeur Arhus Roeselare), Sylvie Dhaene (directeur Iedereen Leest), Piet Forger (directeur cultuur stad Leuven), Franky Devos (algemeen coördinator Kunstencentrum Vooruit), Jamila Channouf (auteur), Ilse Machielsen (directeur CC De Borre, Bierbeek), Nele Provoost (coördinator intergemeentelijk samenwerkingsverband BIE).

1ste beleidsprioriteit: aandacht voor socio-demografische uitdagingen

De voortdurend veranderende samenleving en het inspelen op de maatschappelijke noden die daaruit voortvloeien, zijn een uitdaging voor alle en dus ook voor de culturele sectoren. De vergrijzing, de verkleuring, de verarming, zijn belangrijke veranderingen, naast ook de verjonging in de steden, de aanwezigheid van meer alleenstaanden en nieuwe samenlevingsvormen. Aandacht voor deze tendensen en inspelen op de noden die eruit voortvloeien vanuit kunst, cultuur en erfgoed is onmisbaar voor een performant cultureel veld dat inzet op participatie en gemeenschapsvorming. **De Vlaamse overheid wil met deze beleidsprioriteit bijzondere aandacht geven aan projecten die vorm geven aan cultuuruitingen of cultuurproducten die een voedingsbodemp vinden in de superdiverse samenleving en die ervoor kunnen zorgen dat verschillende gemeenschappen over generaties en sociale lagen heen maximaal kunnen participeren.**

2de beleidsprioriteit: transversaal samenwerken over grenzen heen

In de huidige regelgeving is transversaliteit voor de projectsubsidies geen verplichting. Toch is aandacht hiervoor belangrijk. De Vlaamse overheid gelooft dat samenwerking over de grenzen heen van genres, disciplines, sectoren en/of beleidsdomeinen, een meerwaarde creëert. Die meerwaarde kan zich uiten als een grotere samenhang in het culturele veld, een verbinding tussen verschillende functies of tussen verschillende maatschappelijke domeinen.

Veel actoren zoeken naar manieren om tot een meer integraal verhaal te komen door samen te werken. Ze doen dit door op zoek te gaan naar verbindende plekken, naar afstemming van product en proces, door nieuwe invullingen te zoeken van de 'culturele' fysieke en digitale ruimte, enz. **In deze zoektocht wil de Vlaamse overheid het belang van het samenwerkingsaspect onderstrepen door transversaliteit in deze eerste periode voor projectwerking als beleidsprioriteit naar voor te schuiven.**

3de beleidsprioriteit: verdiepend werken vanuit eigen sterktes

Door de gewijzigde beleidskaders zoals o.a. de inkanteling van de provinciale culturele bevoegdheden, de inkanteling van de cultuurmiddelen in het Gemeentefonds en de clustering van verschillende actoren op lokaal niveau onder de noemer 'vrije tijd', is het noodzakelijk zorg te besteden aan de bestendinging en versterking van de eigen troeven en expertise binnen de sectoren en actoren. Er kan zelfs gesteld worden dat de eigen sterkte een basisvoorwaarde is om ten volle transversale verbindingen aan te gaan. Als de eigen expertise van een organisatie het uitgangspunt is in projectwerking en als ook de keuzes van samenwerkingspartners gebeurt op basis van de specifieke sterktes van elk van die partners, dan ontstaat er ruimte tot verdieping en verdere ontwikkeling. Daaruit kunnen alle partners meerwaarde genereren. Ook de focus op talent, zowel het ontdekken ervan als het ontwikkelen, verdient de nodige zorg en aandacht om een kwalitatief aanbod in de toekomst te blijven garanderen. **Met deze beleidsprioriteit voor de projectwerking wil de Vlaamse overheid in deze eerste periode de sterktes, de expertise en het talent in de sectoren valoriseren en borgen voor de toekomst.**

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

1 Financiële weerslag van het voorstel

Het geformuleerde voorstel van beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking heeft geen financiële weerslag op de begroting 2019 van de Vlaamse Overheid. Er dienen geen budgetten ingeschreven te worden voor de uitvoering ervan. De beslissing betreft uitsluitend een overwegend criterium in de adviesverlening. In de begroting 2020 zullen de middelen voor de uitvoering van het volledige decreet worden ingeschreven zoals voorzien.

2 Advies inspectie Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 10 december 2018.

De Inspectie van Financiën stelt in haar advies dat noch de uitgaven noch de ontvangsten worden beïnvloed door het voorliggend voorstel. Bijgevolg is geen begrotingsakkoord vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen rechtstreekse weerslag op de lokale besturen. Onrechtstreeks wordt er wel gestreefd naar een positieve impact op het lokaal en bovenlokaal cultuurbeleid. Daarbij zijn lokale besturen mogelijk zelf indiener of kan er een indirecte positieve invloed zijn op de bovenlokale culturele ruimte.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorstel van beleidsprioriteiten voor de bovenlokale cultuurwerking.

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Media en Brussel

Sven GATZ

Bijlagen:

- het advies van de Inspectie van Financiën